

Antwoorden op de schriftelijke vragen van het lid Van Vroonhoven-Kok (CDA) van de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (ingezonden 19 april 2005, kenmerk 2040513290).

1

Hebt u kennisgenomen van het artikel over de constatering van de Nederlandse Museumvereniging en de Raad voor Cultuur dat veel musea in financiële nood verkeren?¹

Ja

2

Deelt u nog steeds de mening dat het slechts om individuele gevallen gaat, terwijl de Museumvereniging benadrukt dat er sprake is van een meer structurele situatie? Zo ja, hoe verklaart u het verschil in inzicht?

Ik blijf bij mijn mening dat financiële problemen bij musea incidenten zijn. Er zijn gelukkig ook talrijke musea, waaronder voormalige rijksmusea, die financieel gezond zijn. Wel is het zo dat, zoals ook in het artikel in de Volkskrant beschreven wordt, de economische laagconjunctuur tot gevolg heeft dat het aantal en de ernst van de incidenten toeneemt. Doordat overheden en bedrijfsleven minder ruim in de financiële middelen zitten dan een aantal jaar geleden, zijn de mogelijkheden voor musea om subsidies en sponsorgelden te acquireren, beperkter geworden.

3

Deelt u de constatering dat de financiële tekorten louter zouden zijn ontstaan door de bezuiniging op de budgetten, het verdwijnen van Melkertbanen en de hogere exploitatiekosten? Zo nee, aan welke andere factoren, zoals management- en museumbestelfactoren, zouden de tekorten ook te wijten kunnen zijn?

Naast afnemende inkomsten (minder subsidie- en sponsorinkomsten bij gelijkblijvende bezoekersaantallen), hogere exploitatielasten (door nieuw- en verbouw van gebouwen, stijgende verzekeringspremies, strengere beveiligings- en arbo-eisen) en het verdwijnen van Melkertbanen, wordt in het artikel in de Volkskrant nog een aantal oorzaken voor financiële problemen genoemd. Zo is ook de economische laagconjunctuur een belangrijke oorzaak van de problemen (zie het antwoord op vraag 2). In hoeverre er knelpunten in het museumbestel zijn, is een van de centrale vragen van het project 'museale strategie', dat ik in de cultuurnota 2005-2008 (september 2004) heb aangekondigd en waarover ik de Tweede Kamer eind dit jaar nader zal informeren. Daarbij is het oplossen van financiële tekorten echter niet het primaire doel.

4

Op welke wijze bent u voornemens een meer solide financiële exploitatie voor musea tot stand te brengen?

Musea zijn zelf verantwoordelijk voor hun financiële exploitatie. Ik verwacht van zelfstandige organisaties een degelijke bedrijfsvoering. Het is in eerste instantie aan de Raden van Toezicht om daarop toe te zien. Wanneer uit de jaarlijkse verantwoording van rijksgesubsidieerde musea blijkt dat de bedrijfsvoering financieel of anderszins niet op orde is, zal ik het bestuur van het betreffende museum daarop aanspreken. Slechts wanneer er sprake is van structurele problemen die tot de directe verantwoordelijkheid van het rijk behoren, pak ik die verantwoordelijkheid op. Zo is recentelijk het financiële knelpunt rond de pensioenen bij de voormalige rijksmusea opgelost.

¹ de Volkskrant, 14 maart 2005